

Lubań, 02.11.2021 r.

Informacja o sytuacji w rolnictwie na koniec października 2021 r.

Dane stacji meteorologicznej w Lubaniu – październik 2021

Średnie temperatury na wysokości 2 metrów		
I dekada	11,1	°C
II dekada	8,6	°C
III dekada	8,1	°C
Średnia miesięczna	9,3	°C na wys. 2 metrów

Opady m-c		
I dekada	8,6	mm
II dekada	7	mm
III dekada	17	mm
Suma opadów	32,6	mm

Najwyższa temperatura	3.10.2021	18,8 °C
------------------------------	------------------	----------------

Najniższe temperatury	14.10.2021	1,3 °C
------------------------------	-------------------	---------------

I Produkcja roślinna

Zboża

W mijającym miesiącu przeważająca część rolników woj. pomorskiego zakończyła siew zbóż ozimych. Analizując zaawansowanie prac z tym związanych jedynym gatunkiem który nie został jeszcze zasiany w całości jest pszenica ozima (brakuje około 1,5% deklarowanej powierzchni przypadającej najczęściej na stanowiska po buraku). Plantacje założone terminowo w wielu gospodarstwach otrzymały już zabieg herbicydowy skierowany przeciwko miotle zbożowej. Duża dostępność opadów w tym okresie zagwarantowała dobrą kondycję większości zasiewów. Zakres faz rozwojowych roślin obecnie oscyluje w granicach 1-4 liścia. W październiku oprócz opadów część regionów pomorza zanotowała również nocne przymrozki. Jest to zjawisko, które niewątpliwie pozytywnie wpłynie na proces hartowania ozimin przed okresem spoczynku zimowego.

Rzepak ozimy

Zasiewy rzepaku ozimego znajdują się obecnie w fazie rozety liściowej (najczęściej 4-6 liści). Na polach widoczne są efekty zabiegów skracających oraz odżywiania plantacji mikroelementami przygotowującymi rośliny do zimowania. Oceniając sytuację fitopatologiczną na polach widoczne są w naczyniach żółtych najczęściej śmietki oraz mszyce. Natomiast na liściach można zobaczyć objawy żerowania larw tantnisia krzyżowiaczka lub rzadziej gnatarza rzepakowego. W kwestii sprawców chorób najczęściej spotykamy symptomy porażenia suchą zgnilizną kapustnych, czernią krzyżowych lub wirusem żółtaczkii rzepy (przez niektórych mylnym z objawami niedoboru boru).

Kukurydza

Zakończono zbiory kukurydzy przeznaczonej na kiszonkę. Z wywiadu z producentami rolnymi wynika iż zebrali zadawalające plony. Na podstawie danych jednostek terenowych PODR średni plon kiszonki kształtował się na poziomie 48,5t/ha. Pod koniec miesiąca rozpoczęły się natomiast zbiory kukurydzy z przeznaczeniem na ziarno.

II Produkcja zwierzęca

Trzoda chlewna

Świat: Według specjalistów ds. koniunktury rynku wieprzowego ceny świń w tym roku nie odbijają się od dna. Rabobank nie spodziewa się poprawy cen świń w czwartym kwartale br., ponieważ ożywienie eksportu do Chin jest bardzo mało prawdopodobne. Według kwartalnej aktualizacji średnia cena wieprzowiny we wrześniu była o 16 % niższa niż średnia z pięciu lat. - **Unia jest w ponad 120 procentach samowystarczalna w zakresie wieprzowiny. Zależność od eksportu jest więc duża. Hodowcy trzody chlewnej skorzystali na tym w ostatnich latach, ale niestety sytuacja jest obecnie inna. W Chinach popyt jest niższy, a ceny gwałtownie spadły. To również znacznie obniża cenę w UE.** Ceny świń są pod presją w całej Europie. **Średnia cena trzody chlewnej w UE w 38. tygodniu była o 16% niższa w porównaniu ze średnią z 5 lat.** Ceny prosiąt spadły jeszcze bardziej i były o 24 proc. niższe od średniej pięcioletniej. Wynika to z negatywnych nastrojów rynkowych i niepewności co do ożywienia eksportu do Chin.

Dania: Niemal przez cały bieżący miesiąc w Danii obowiązywała niezmienna cena tuczników. Aktualna stawka jest najniższa od stycznia 2019 r. **W dniach 29 października - 4 listopada 2021 r.** za duńskie tuczniaki w przedziale wagowym WBC 72,00 - 96,90 kg obowiązywać będzie stawka **8,40 DKK/kg**. Po przeliczeniu na PLN po kursie korony duńskiej 1 DKK = 0,6221 PLN (kurs NBP z 28.10.2021 r.) wychodzi **5,23 zł za 1 kg** tuczniaka w klasie E.

W ostatni czwartek miesiąca na giełdzie warchlaków SPF w Danii ceny zostały utrzymane na zeszlotygodniowym poziomie. Rynek polski z reguły podąża śladem tej właśnie giełdy i można było się spodziewać, że w tym tygodniu wycena prosiaków nie zmieni się. Stało się jednak inaczej. Tym razem importerzy warchlaków z Danii podnieśli średnią stawkę o niemal 20 zł/szt. Podwyżki odnotowaliśmy też w cennikach polskich producentów, choć nie były one tak duże. Na koniec października **cenę warchlaków z Danii w wadze 30 kg** wahały się w granicach od 100,00 zł/szt. za kastrata do 165,00 zł/szt. za najwyższy status zdrowotny. Średnia wystawiana cena za "duńczyka" na portalu CenyRolnicze.pl w przedziale wagowym 25-30 kg to **134,75 zł/szt.**

Niemcy: Na dziesięć ostatnich licytacji tuczników na małej giełdzie w Niemczech, tylko jedna aukcja zakończyła się sprzedażą. Sprzedano 160 sztuk w jednej partii. Za świnię ustalono cenę 1,23 EUR/kg (klasa E wbc).

W minioną środę w Niemczech stawka również nie zmieniła się i aktualnie wynosi **1,20 EUR/kg** (5,54 zł/kg).

Polska: Od listopada do Polski zostają wprowadzone przepisy zmieniające zasady obrotu żywcem. Zgodnie z nimi bez spełnienia procedur nie będzie można wywozić świń ze stref objętych ASF. Problem dotknie szczególnie drobnych producentów. Według szacunków PolPig, organizacji zrzeszającej producentów trzody chlewnej, nawet 80 procent polskich hodowców ze stref ASF nie jest przygotowanych na wchodzące przepisy Unijne. Celem nowych wymogów jest ograniczenie rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń. **Zgodnie z nimi każde gospodarstwo, które chce wywozić trzodę poza teren strefy ASF powinno posiadać plany bezpieczeństwa biologicznego (PBB).** Ich wprowadzenie powinno zostać sprawdzone i potwierdzone przez powiatowego lekarza weterynarii. Bez dowodu spełnienia tej procedury hodowcy nie będą mogli przemieszczać świń poza strefę ASF, również do uboju.

Wielu polskich hodowców trzody chlewnej każdego dnia stoi przed dylematem, czy produkować dalej czy zamknąć rodzinne, przekazywane z pokolenia na pokolenie gospodarstwa. Ceny w skupach już od dłuższego czasu utrzymują się na bardzo niskim poziomie i nie zapewniają pokrycia w kosztach produkcji.

Ceny skupu żywca wieprzowego niemal nie uległy zmianie. Na rynku brakuje impulsów do podwyżek, które jeśli nie nadejdą w najbliższym czasie, mogą doprowadzić do upadku kolejnych tysięcy gospodarstw zajmujących się hodowlą świń. Niekorzystne elementy, wpływające na utrzymanie krajowej produkcji, takie jak: kolejne ogniska ASF, biurokracja, drogie pasze, rosnące koszty energii i przede wszystkim niskie ceny skupu trzody chlewnej powodują, że produkcja tuczników generuje minimalne przychody lub „dokładanie” pieniędzy do produkcji. Ceny skupu tuczniaka (netto) uzyskane dzisiaj, tj. 01.11.2021 r. z ubojni, zakładów mięsnych oraz innych źródeł

krajowych wahają się w granicach: **od 3,00 do maksymalnie 5,00 zł/kg w wadze żywej, a na wbc w klasie E: 5,00 - 5,80 zł/kg.** Średnia cena w wadze żywej wynosi aktualnie **3,93 zł/kg** (na podstawie 44 cenników firmowych) – cenyrolnicze.pl

Ceny macior w skupach oscylują w przedziale 1,30-3,00 zł/kg

Polskie fermy oferują warchlaki w **wadze 20 kg** w granicach od 100,00 do 180,00 zł/szt. Średnia cena: 122,08 zł/szt. Prosiaki fermowe w wadze **30 kg** oscylowały cenowo w granicach: 100,00-200,00 zł/szt. Cena średnia: **141,70 zł/szt.**

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi uruchamia realizację Programu wsparcia gospodarstw utrzymujących świnie, pierwszego zintegrowanego programu wsparcia dla rolników i hodowców świń w związku z ASF. Program obejmuje już istniejące lub zmodyfikowane oraz nowe instrumenty zapewniające realizację działań w zarówno prewencyjnych jak i wspierających odbudowę gospodarstw dotkniętych skutkami występowania afrykańskiego pomoru świń w Polsce. Pomoc dla rolników obejmuje bioasekurację gospodarstw, eliminację następstw zjawiska zaniżonej ceny skupu żywca w strefach ASF, osłonę zaciągniętych zobowiązań cywilnoprawnych, odbudowę pogłowia świń, wsparcie w zakresie przetwórstwa i skracania łańcucha dostaw. Łącznie na wsparcie dla rolników, których gospodarstwa zostały dotknięte skutkami występowania ASF rząd przeznaczył 200 mln zł.

Ceny zebrane przez pracowników Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego 28.10.2021 r.

Lp.	Powiat	Cena w zł/kg żywca (bez vat)		
		wieprzowego	wołowego	drobiu
1	Człuchów	3,80-4,20	8,70-10,00	-
2	Słupsk	-	-	3,90
3	Tczew	3,80	9,00- 10,50	-
4	Starogard Gdański	3,90	6,5- 10,0	-
5	Kościerzyna	3,80-3,90	8,80-10,80	-
6	Chojnice	3,80-3,90	6,50-9,50	-
7	Kartuzy	3,50	8,00-10,00	4,05
8	Wejherowo	3,60	8.50	-
9	Kwidzyn	3,00*-3,80	-	-
10	Sztum	3,50	8,00-10,00	-

* cena w strefie objętej ograniczeniami I ASF(niebieskiej)

Średnie ceny netto zakupu świń rzeźnych za wagę żywą za okres: 18-24.10.2021r.

CENA [zł/kg]			
MAKROREGIONY	24.10.2021	17.10.2021	Tygodniowa zmiana ceny [%]
POLSKA	4,10	4,11	-0,15
REGION PÓLNOCNY	4,19	4,14	1,26
REGION ŚRODKOWO-WSCHODNI	4,05	4,12	-1,81
REGION POŁUDNIOWO-WSCHODNI	4,05	3,90	3,88
REGION ZACHODNI	4,15	4,18	-0,50

*Daty podane w tabeli oznaczają końcowy dzień analizowanego tygodnia (poniedziałek - niedziela).

* Cena zakupu żywca wieprzowego S-P razem obliczona na podstawie cen za żywca wg masy poubojowej ciepłej (MPC) przy użyciu przelicznika GUS wynoszącego 0,78.

TOWAR	CENA [zł/kg]					Zmiana ceny [%] w stosunku do:			
	AKTUALNA	tydzień temu	miesiąc temu	rok temu	2 lata temu	tygodnia	miesiąca	roku	2 lat
Trzoda chlewna	4,10	4,11	4,31	4,46	5,87	-0,2%	-4,9%	-8,1%	-30,2%

ZMIANA ROCZNA

POLSKA	CENA		Roczna zmiana ceny [%]
	[MPC] zł/tonę		
	24.10.2021	18.10.2020	
klasa S	5 337	5 776	-7,6
klasa E	5 285	5 695	-7,2
klasa U	4 994	5 342	-6,5
klasa R	4 686	4 950	-5,3
klasa O	3 870	3 911	-1,1
klasa P	3 476	3 994	-13,0
S-P Razem	5 260	5 670	-7,2

*Daty podane w tabeli oznaczają końcowy dzień analizowanego tygodnia (poniedziałek - niedziela).
- masa poubojowa ciepła [MPC]

Dane Biuletynu „Rynek zbóż” „Rynek wieprzowiny” Wydawca: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
Departament Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych 00-930 Warszawa ul. Wspólna 30

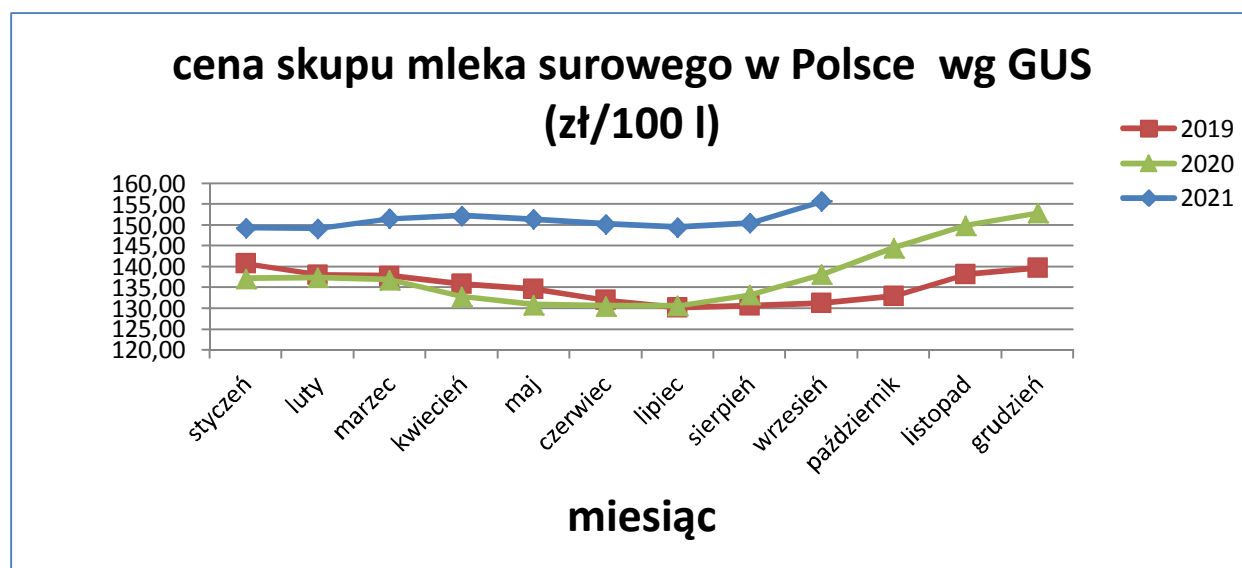
Rynek mleka i żywca wołowego

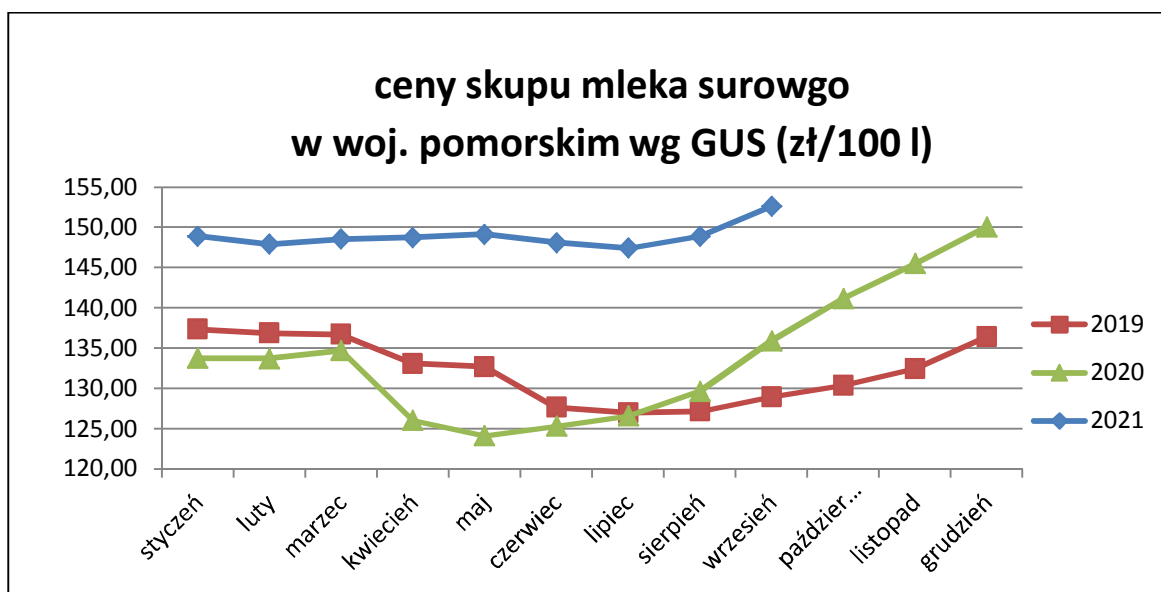
Według Głównego Urzędu Statystycznego średnia cena skupu mleka w Polsce we wrześniu wynosiła 155,71 zł/1hl i była o 3,45% wyższa od płaconej w sierpniu br. (150,52 zł/1 hl i o 12,7 % wyższa w porównaniu do ceny z września roku ubiegłego (138,17 zł/1hl). W naszym województwie wg GUS średnia cena skupu mleka we wrześniu br. wyniosła 152,63 zł/1hl i była o 2,5% wyższa od płaconej w sierpniu br. (148,89 zł/1 hl) oraz o 12,3% wyższa od ceny z września roku ubiegłego (135,92 zł/1hl). W poszczególnych powiatach naszego województwa ceny skupu mleka kształtowały się w granicach 1,30 - 1,70 zł/l. Jak zawsze cena jest zróżnicowana, zależna przede wszystkim od wielkości dostaw i od mleczarni. Część naszych producentów dostarcza mleko do mleczarni z województwa warmińsko-mazurskiego i podlaskiego, a tam ceny skupu należą do najwyższych w kraju:

1. podlaskie – 161,85 zł/1hl
2. lubuskie – 161,09 zł/1hl
3. warmińsko-mazurskie – 158,11 zł/1hl

Nadal wysoka cena pasz i pozostałych środków produkcji odbija się niekorzystnie na sytuacji finansowej gospodarstw produkujących zarówno mleko jak i żywiec wołowy.

Średnie ceny skupu mleka surowego w Polsce (wyk. 1) i w naszym województwie (wyk. 2) w roku 2021, 2020 i 2019 wg GUS.

Ceny skupu żywca wołowego w porównaniu do cen z ubiegłego miesiąca uległy znacznemu wzrostowi, co widać w tabeli poniżej. Ten wysoki wzrost spowodowany jest brakiem zwierząt na rynku. Podobna sytuacja jest w całej Europie. Ceny poszybowały ostro w górę ale niestety środki produkcji również. Firmy skupujące bydło na terenie naszego województwa płaciły netto średnio 4,6 do 6 zł/kg za wybrakowane krowy i od 6,50 do 10,00 – 11,00 zł/kg za jałówki i byki. Za sztuki ras mięsnych i ich krzyżówki można wynegocjować jak zawsze wyższe ceny. Wg informacji tygodniowej z dn. 28.10.2021 roku (notowania za okres: 18-24.10.2021 r.) Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW, średnie ceny zakupu wg wagi żywej w Polsce i w regionie północnym, do którego zaliczane jest nasze województwo, kształtują się następująco (porównanie miesięczne):

kategoria bydła	cena netto zakupu waga żywa (zł/1kg)					
	Polska			region północny		
	26.09.2021	24.10.2021	miesięczna zmiana ceny (%)	26.09.2021	24.10.2021	miesięczna zmiana ceny (%)
bydło ogółem	7,96	8,71	9,42	6,85	7,45	8,76
bydło 8-12 m-cy	8,35	9,46	13,29			0,00
byki 12-24 m-ce	8,93	9,93	11,20	8,23	9,3	13,00
byki > 24 m-cy	8,96	9,91	10,60	8,73	9,73	11,45
krowy	6,33	6,87	8,53	5,61	5,99	6,77
jałówki > 12 m-cy	8,24	9,13	10,80	7,31	7,99	9,30

Notowania średnich cen skupu za poprzedni okres:

kategoria bydła	cena netto zakupu waga żywa (zł/1kg)					
	Polska			region północny		
	22.08.2021	26.09.2021	miesięczna zmiana ceny (%)	22.08.2021	26.09.2021	miesięczna zmiana ceny (%)
bydło ogółem	7,71	7,96	3,24	6,90	6,85	-0,72
bydło 8-12 m-cy	7,55	8,35	10,60			0,00
byki 12-24 m-ce	8,58	8,93	4,08	8,08	8,23	1,86
byki > 24 m-cy	8,55	8,96	4,80	8,18	8,73	6,72
krowy	6,02	6,33	5,15	5,53	5,61	1,45
jałówki > 12 m-cy	7,8	8,24	5,64	7,32	7,31	-0,14

III. Inne spostrzeżenia, problemy

- ✓ Zaniepokojenie wśród rolników wzbudzają wysokie i ciągle rosnące ceny nawozów mineralnych.
- ✓ Zainteresowanie dofinansowaniem do wapna jest bardzo duże, niektórzy rolnicy otrzymują całość zwrotu za zapłaconą fakturę.
- ✓ Rolnicy czekają na ogłoszenie naboru na Działalność pozarolniczą, która cieszy się zawsze sporym zainteresowaniem.
- ✓ ARiMR zaczęła już wypłacać zaliczki na poczet dopłat bezpośrednich.